

2020-11-10 Nr. S-071

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui
Viktorui Pranckiečiui

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms

Siunčiama el. paštu: priim@lrs.lt

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO ATMETIMO IR GRĄŽINIMO TOBULINIMUI

Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 10 d. posėdžių darbotvarkėje numatoma svarstyti (priėmimas) Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo VIII-2032 2, 3, 6, 9 straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1250 (toliau – Įstatymo projektas).

Prašome atmesti įsakymo projektą ir grąžinti jį tobulinimui dėl šių priežasčių:

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – *Asociacija*) susipažinusi su Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo (KPPPĮ) projektu ir įstatymo pataisas pagrindžiančiu aiškinamuoju raštu yra įsitikinusi, jog, nors įstatymo pataisomis deklaruojamas siektinas taršos mažinimo rezultatas, tačiau realus šių pataisų efektas nėra įvertintas, kadangi įstatymo pakeitimų priėmimas turės neproporcingai didelį neigiamą poveikį tiek keleivių vežimo veiklai, tiek, ypač, viešųjų susisiekimo paslaugų tiesioginiams vartotojams – keleiviams.

Visų pirma, KPPPĮ projekte visiškai neįvertinta finansinė našta vežėjams bei galutiniams vežimo paslaugų naudotojams - keleiviams, kuri, įsigaliojus įstatymo pataisoms, drastiškai kils nuo dabar vežėjo mokamo fiksuoto mokesčio iki dešimties kartų didėjančio tarifo.

Toks mokestinis pokytis neabejotinai reiškia, kad įsigaliojus įstatymo pataisoms nurodytu maršrutu važiuojantis keleivis už bilietą bus priverstas mokėti didesnę kainą ir, akivaizdu, rinksis alternatyvą viešajam transportui – lengvuosius automobilius, kurie kelių rinkliavos nemoka, t.y. nebus pasiekti oro taršos mažinimo tikslai numatyti Nacionalinio oro taršos mažinimo plano įgyvendinimo priemonių ir Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų (NEKS) planuose. Kitaip tariant, įstatymo pataisa siekiamas įteisinti mokestinės naštos neproporcingas didinimas sukels priešingą efektą – taršos didėjimą naudojant individualias transporto priemones - ir pasireikš per viešojo transporto paslaugos prieinamumo mažinimą.

Antra, Įstatymo projekte Euro 6 emisijos variklių apmokestinimas mažai skirsis nuo didesnės (Euro 0-5) taršos emisijos parametrus turinčių varikliams taikomo mokesčio ir neskatins vežėjų atnaujinti savo autobusų parką, nors Euro 6 transporto priemonės įsigijimo sąnaudos yra nepalyginamai didesnės.

Trečia, siūlomu įstatymo pakeitimu visiškai nevertinta, kad keleivių vežimas kai kuriais nuostolingais tarpmiestiniais maršrutais yra socialinė paslauga ir vykdomas pačių vežėjų sąskaita, t.y. valstybei tas nieko nekainuoja.

Ketvirta, keleivių vežimas autobusais ir būtent tokio keliavimo būdo plėtra yra Europos Sąjungos politikos, siejamos su darnaus judumo plėtra, sudėtinė dalis. Vienas iš darnaus judumo sistemos tikslų yra – gerinti teritorijų prieinamumą ir teikti aukštos kokybės susisiekimo paslaugas mieste ir priemiestyje. Tačiau

Įstatymo pakeitimai, niekaip negali būti siejami su darnaus judumo plėtros tikslais. Neadekvati rinkliava ir dėl to kilsiančios vežimo kainos ne tik sumažins patrauklumą keliauti autobusais, stabdys investicijas į autobusų parko atnaujinimą, kokybiškų paslaugų keleiviams diegimą ir kitas priemones, kurios skirtos keliavimui viešo transporto priemonėmis gerinti.

Atsižvelgiant į tai, **prašome atmesti Įstatymo projektą ir gražinti rengėjams jį tobulinti, siūlant**, kad:

1. Kelių rinkliava nemokama reguliaraus tolimojo, tarptautinio ir vietinio susisiekimo maršrutuose ir KPPPĮ 6 str. 3 d. 9 punktą išdėstyti taip:

„9) **tolimojo, tarptautinio ir vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais (nurodytais leidimuose) važiuojančiomis keleivinėmis transporto priemonėmis ar jų junginiais.**“

2. Užsakomiesiems reisams nustatyti 0,007-0,014 Eur ribinius tarifus už nuvažiuotą kilometrą, atitinkamai pakeičiant Įstatymo projekto 2 priedą.

3. Netaikyti kelių rinkliavos mokesčio keleivinėms kelių transporto priemonėms su Euro 6 (ir aukštesnės) emisijos varikliais ar elektra varomoms transporto priemonėms – autobusams.

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis

Kelių rinkliavos pokyčiai, mokant metinį mokestį ir mokestį už nuvažiuotus kilometrus

